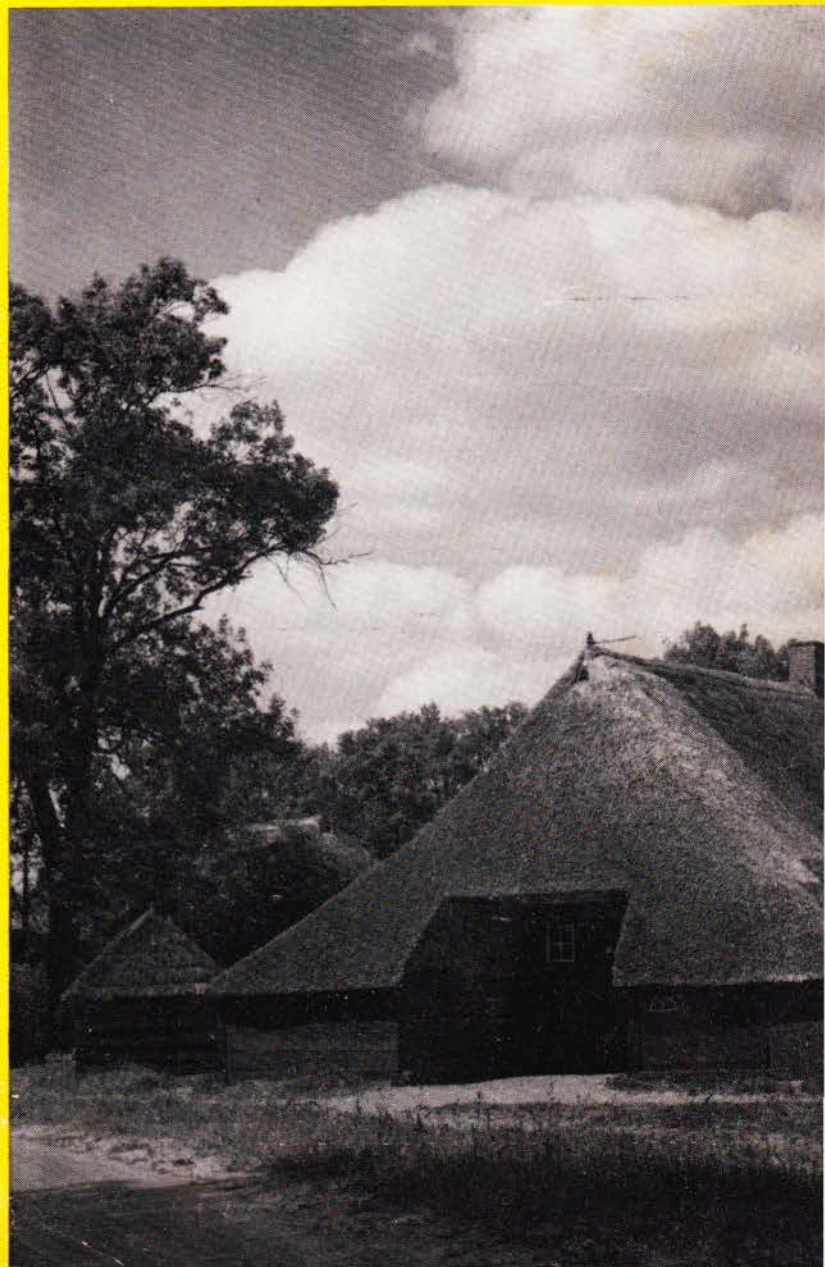


Twènterlaand

en -leu
en -sproake

Moandblad voor 't Twèntse volk



No. 8 - 1e Joargang
OKTOBER 1956

De Schrik van Almelo

Nederlands grootst gesorteerde zaak voor

DAMES- EN HEREN REGENKLEDING

met de laagste prijzen

GROTESTRAAT 147
50 m. vanaf Postkantoor

*Stap in bus of trein,
de reiskosten worden U
vergoed!*

Ne zaak van 'n ooln stèmpel
Da's zeker en gewis
Is veur de Tukkers
De beste reclame dee d'r is

Dat is:

J. H. Smit - Hengelo

HERENKLEDING

Willemstraat 46 - Telefoon 3777



'n mooi
schilderiej
koopiej better
en veurdeliger
biej
„de Twentse
Keunsthandel”

H. J. Prins

W. de Clercqstr. 45
HENGEL

WAAR ELEGANCE ALS
MAATSTAF GELDT, ZIET
MEN

Wagenaar's
KLEDING

HENGELO

Klaant'n van BISSCHOFF
Bint almoal vol lof
Ne dame of heer . . .
Ze komt aaltied weer
want:

Bischoff

hef 't beste wat er is!

Oawertuugt ow van disse waarheed

Sturka

sportkleding

VOOR HET HELE GEZIN

KUIPERS

HENGELO - Telgen 21

EERST EVEN NAAR



STOFFENHUIS

Schulte
ENSCHDESEESTB.
HENGELO

„'n oold adres
in 'n niej hoës“

Grote sortering Gero-artikelen
Thee- Eet- en Ontbijtserviezen
Keukenuitzetten, Speelgoederen

M. HILBERDINK

Marktstraat 25 / hoek Willemsplein, Hengelo



VESPA

aait an
de spitse
op 't
vlakke laand
en in
de bergeen

Willems

Langestroat 21
HENGEL
Kuierdroad 3438

Wat zas as dös was kas!

TASCHE

dut alles wat e kan um
oewleu naor tevreesenheid
te bedeenen



Keerls-, vrouweleu en keenderkleer'n



Manufacturen



Berre- en berregood



„Delicia“ koffiemelk

- a) met 10% vet
b) met 32% vaste
melkbestanddelen

Uitsluitend
verkrijgbaar
bij de
zelfstandige
melkhandelaar



N.V. FABRIEK VAN MELKPRODUKTEN
EERDMANS - RIJSSEN

Roelof's

LEDERWAREN

zijn niet te evenaren!

Wilhelminastraat 21
telefoon 587
OLDENZAAL

Coöperatieve Zuivelfabriek
„De Eendracht“
ROSSUM

Het **BESTE** adres
voor allerlei
ZUIVEL-PRODUKTEN!

Als U van mooie kousen houdt koopt dan



Gulden Heet en *Silver Heet*

Foto Roos

veur al oew fotowèrk

ALMELO

Grotestroat 41
kuierdroad 2563

'n Corset koop i'j in vertrouw'n
Dat is safe
bij **GEERTJE REEF**
doar köj aaltied op bouw'n
deej helpt ow vast op dreef.

Telefoon 3036 Hengelo

Veur de a.s. FEESTDAGEN hebbe wiej
vanallens volop

Snoopgood - Speculaos - Fijn Gebak

Komt ees kieken!

A. SMITHUIS Krabbenbosweg 20
telefoon 3201, Hengel

HUISHOUDTEXTIEL
VOERINGSTOFFEN
JAPONSTOFFEN



D. Jordaan & Zonen
Textielfabrieken N.V.
HAAKSBERGEN

Coöperatie

is het allens omvattende woord
veur ne organisatie dee allenig
de belangen' van eur leden op
't oog hef, want... winstbejag
kan' nooit eer doel wèen; van-
daor eer naam:

„VOLKSBELANG“

met eer devies:

„NICH UM 'T GEWIN
MER VEUR 'T GEZIN“

Coöperatie „Volksbelang“

Haaksbergen

Bi'j ook al lid?

Tukkers. a'j oew èegen belang beseft
Kiek iej bie'j Van Merkstein, want den heft
v. **MERKSTEIN** Tuindorpstroat
Hengel
Oew zaak veur: ve'lichting, wasmachines,
stofzoegers, elektr. klokken, scheerapp., enz.

Vasana

de kous
met de
9 levens!

fa. C. Dijkhuis
Haaksbergen



Wee gin goeie pen is 'ewend, gef blik dat e **HOBBELINK's** pen nig kènd
G. **HOBBELINK**, kantoorboekhandel, Tuindorpstr. 6. telef. 3865, Hengelo

Coöp. Boerenleenbank, **DELLEN**



ALLE BANKZAKEN
SPOORSTRAAT 9, telefoon 0 5407-437

4 troeven in één hand

- ✦ 1e Grundig radio en televisie
- ✦ 2e Philips radio en televisie
- ✦ 3e Telefunken radio en televisie
- ✦ 4e Siemens radio en televisie

Specialisten

Radioko

Nieuwstr 57, tel. 3909
Hengelo (O)
C. F. Klaarstraat 28
tel. 4863, Enschede

Sparen brengt welvaart, Ook voor U.

Spaar mee bij de Boerenleenbank

te **OLDENZAAL**
WEERSELO
DEURNINGEN
SAASVELD

DENEKAMP
LATTROP
DE LUTTE
ROSSUM

OOTMARSUM

BIEJ OONS IN 'T TUKKERLAAND



Dit is nen Tukker, of ze in Holland zeit: een kneu. At ze d'r daor een nen heikneu(ter) neumt, is 't nich zo bes. Toch schaomt den schriever van onderstaond stuk zik nich um zik, Tukker' te neumen. A'j wilt - ok met 'n Hollaans weurd: - nen „Geuzennaam“. 'n Ander maol ku'w wal 'ns vertellen, waor den namen „Tukker“ vandan kump.

BIEJ OONS IN 'T TUKKERLAAND

... wilt 't aait nich bottern tusschen dorp en stad. De Beetwottel, de Kreckel en de leu, dee zo goed poesen kunt, hebt zichzölm en ere gemeentebesturen nich aait an 'n baand. Dan heur ie mangs dinge! Toch trekt ze aait de achterbokse weer an en mij duch: 't is d'r an too, dat ze zich mekaar gaot veenden. Zee wont jao ok almaol an 't zölfde Twentekanaal!

't Hef mij tenmeensen good daon, doo 'k heuren, dat dee muziekkeals de köppe bij mekaar hebt stokken.

Wat ze in Hengel, Eënsche, Almelo en Ol'nzal allene nich in odder kunt kriegen, dat wil tehoop misschien wal lukken. Daorum hebt ze ne stichting opricht, dee nen geleerden namen hef kregen: „Muziek Manifestaties Twente“. Nàár hard hef 't nog nich willen greuieren, meer twee „manifestaties“ gaot toch deur: twee concerten as gedachtenis an den groten komponist Mozart.

Op heel ander gebied hebt de drie konkurrenten 't noe ok in de rige. Almelo, Hengel en Eënsche gaot met mekaar 'n niej febriek oprichten.



**KOPEN BIJ DE SPAR
IS SPAREN BIJ DE KOOP**



Daor gaot ze huuze maken an de lopende band!

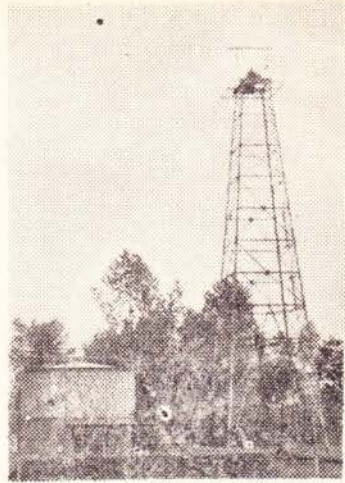
Dan wi'k ok nog gewag maken van de „Intercommunale Kredietbank”, dee op 13 september installeerd is. Daormet kump an de konkurrentie tusschen Almelo en Eënsche wat 't poffen anbetreft 'n ènd. En 't mooiste is, dat zeuven en twintig gemeenten an disse kaant van 'n Iesel d'r an met doot!

Op 8 oktober is d'r nog zo'n regionaal geval installeerd: 't Openbaar Lichaam Gasvoorziening Noordoost-nederland. Daor doot ok zowat alle gemeenten in disse kontreien an met.

En noe ik toch an 't installeren bin, fan d'r nog wal ene bie. Daor he'w lang genog op zitten wochen. Ik me- ne de R.O.N.O., waarveur noe nen Adviesraad is insteld, den mut zaorgen, da'w eindliks 'n oostelijk radio-programma kriegt. Van de Twèense kaante zit in den raad: ir. B. ter Brugge (Almelo), F. Dost (Dèventer), B. A. A. Engelbertink (Ol'nzal), mevr. A. E. van Heek-Jannink (Eënsche), J. Jans (Almelo) en dan nog nen Achterhooker: G. J. B. Stork oet Deutechem.

Op denzölfden dag (24 september), dat de RONO d'r kwam, hebt ze in

Adriaan Buter, geb. 27-2-1918 in Nee (Neele, Geld.) is 'n kraantenschriewer met völ ervaring. Hee hef wnd. hoofdredakteur van „Het Parool” in Almelo wes, doo dat nog bestun, mer werkt al jaoren veur zik zölm. Hee schrif in kraanten, tidschriften en jaor-beuke, benaamd aoever de dinge van de „streekcultuur”. Hee is ok bekend as folklorist en hef 'n book schreem aoever de aole gebroeken in 't Tukkerlaand, 't hele jaor deur. Wiej bint ter naa met innenömmen dat Adriaan Buter van no-of-an an „Twënterlaand” nich allenig zien beste krachen gef as schriewer, mer ok as redakteur in 'n redaktie-adviesraad.



Noordoost Nederland
AARDGAS-LAAND!

Hengel 'n begin maakt met ne schole veur „Scheppende handen”. Vrogger wussen de boeren vanzölm wal, hoo at ze ne wostepinne mus-sen maken, meer noe mu'w dee dinge wier leren. Nich allene wostepinnen natuurlijk. Tukker hef op de tentoonstelling völ moois zeen; hee wil d'r zölm ok met gengs, meer of e 't zo kaant zal kunnen kriegent?

Scholen da'w rechtevoort kriegt! Tukker zien gröva zol zegd hebben: „d'r kump temet nog gebrek an domme leu”. In Hengel hebt ze op 8 september de tweede Twèense M.T.S. opend. Ne katholieke schole, dee met 47 jongs begunnen is. 't Darde deel daarvan is nich rooms. Dat kump netuurlijk, umdat Eënsche gin ofdeling bouwkunde hef kunnen kriegent en Hengel wal. Toch hebt ze d'r mekaar nich lelk um ankeken. 't Gemeentebestuur van Eënsche was bie de opening vertegenwoordigd.

In Eënsche kunt ze d'r aans ok wat met. 't Tivo hef daor 'n mooi (hol-ten) gebouw kregen veur al de kursussen, dee ze daor gèwt, benaam veur de kleuterschooljuffrouwen en veur de leu, dee 't zich ne middelbaore akte wilt toostellen, 't Geet

good met dat Tivo. Op de volksmuziekscholen leert ze an doezend kinder van „mien va sol la” („En waarom nooit ns van mien moo” vreug ns nen Tukkerd an Tukker...).

De Schole veur Maatschoppelijk Wark in Hengel hef tien jaor bestaon en dat mus vierd wörren, netuurlijk. Honderd wichter — en de leste jaoren ok jongs — hebt d'r 'n diploma haald. Allene jammer, dat verscheidene deur te trouwen 't wark wier ontrouw bint wodden. A'j d'r nog ene weet: ze kunt nog wal honderd leerlingen broeken.

En meer jubelaren! Honderd jaor hebt ze bie Menko in Eënsche wëeven daon. Dat is wal best vierd; de directie hef good ofschaoven. En ze hebt 'n naar mooi book oetgewn. Zonnen dokter (Nico Jesse), den leefer nacr as in de leu kik, hef de leu van Menko mooi ofpottegrefferd. Meer gin woord aover de honderd jaor in dat boek en dat kan mij toch wal begroten.

Jordaan in Hokseberge is al umtrent 175 jaor old. Daor hebt ze de geschiedenis wal opschreven en ok was d'r ne tentoonstelling. Meer een van de Heren is dan ok veurzitter van 't Textielmuseum, dat ze in Eënsche wilt oprichen. Tukker hef de tentoonstelling ezeen en hee meent, dat 't met dat museum wal wat wodden kan.

De Lönker boeren hebt 't nog better daon. Ere coöperaties bestunnen nog meer zestig jaor en toch hef Johan Buursink d'r 'n book aover schreven van meer as 500 bladzienden. Ze hebt ok 'n mooien film laoten maken van 't melkfabriek.

Kiek leu, dat is d'r almaol gebeurd bij oons in 't Tukkerland. Nog völ meer, netuurlijk, meer dit mus ieleu toch weten. Tookene maol gao'w vedan, dan is d'r vaste wal wier wat te vetellen, want dee Tukkers wet zich rechtovoort wal te reurn. Goodgaon!

oew'n TUKKER.

't Is wisse waor . . . !

Veur good spul gao'j naor de Lappen-köning in Goor

Wiej maakt ow bääne sliepvrij deur 't niejste Dautse P.M.-Systeem. Gin ongelukken meer deur slipperiej, dat is 'ewes

BANDENBEDRIJF FABELS

Industriestraat 231 - Tel. 4435 - HENGELO

fa. J. A. J. Strengers & zonen

HAAKSBERGEN Tel. 297 en 201

bronbemaling, grondboringen, water-
voorziening, sanitaire installaties
loodgietersbedrijf

Voor al uw bouwplannen

aannemersbedrijf

J. Th. ter Huurne

HAAKSBERGEN

EEN BRIL

die werkelijk goed zit
is gemaakt door:

REMMELT PIT

HOTEL NATIONAL

voor uw vergaderingen en bijeenkomsten een
gezellig zitje met prima consumptie.

ELKE AVOND TELEVISIE

Burg. Jansenplein t o. het Gemeentehuis
Aanbevelend. J. C. HOLTHAUS

Wie bij het VESPA-HUIS niet slaagt,
slaagt nergens

Grote voorraad machines
en accessoires

Het Vespa Huis

FIRMA LANDEWE & ZN.

Broekheurnerweg 76 - ENSCHEDE

MACHINEFABRIEK

ARENS & Zn.

tandwielen

*

Tel. 3443, Perikweg 52, ENSCHEDE

voor uw
RIJBEWIJS,
rijbewijsverlenging
VERHUUR z.CH.

travo
F.N.O. B.
DELDENERSTR.10A - TEL.2804

H
E
N
G
E
L
O
(O.)

**ELECTRO
MOTOREN
HANDEL**

JULIO

**WIKKEL
BEDRIJF**

ENSCHEDÉ
PYRMONTSTRAAT 15 TEL. K 5420-4075

Deldenerstraat 36-38
VASTE GOEDEREN:
Koop / Verkoop
Huurincasso
Volledig beheer
Taxaties

ROTTINK N.V.
— HENGÉLO (O.) —

ALLE ASSURANTIËN:
Premiën scherp
concurrerend.
Gratis poliscontrole
en adviezen

Alle inlichtingen kosteloos.

Telefoon 3041 (2 lijnen)
PASSAGES:
Vliegtuig- en
bootpassages over de
gehele wereld.
Emigratie.



Cassettes in **KELTUM**
en **ZILFAPLEET**

Keuze uit vele
verschillende modellen
en direct leverbaar

Gebr. VAN WEZEL
Spoorstraat 3, tel. 3926
HENGÉLO

Voor uw centrale
verwarmings-
installatie
en oliestook

naar

E. Heidemann & zn.

Boterstraat 13-15
Tel. K 5410-377
OLDENZAAL

Pontiac
Opel

Het adres voor
101 % service.



Autobedrijf „Kleijssen” - Almelo

Bornsestraat 133
Tel. 2266-3355

Oet miene keendertied

(H. J. ter Mors, Enschede)



Wiej hebt naa völ wil ehad, ik en Bennedke. Ik was mer alleenig, want breurkes of zuskes har ik nich. Mer Bennedke was der een oet 'n nus van zeuw'n: vief jongs en de twee kleinsten wadden wichter.

Bennedken was luk jonger as ik, mer wiej beiden warn meespats te hoop. Woor Bennedken was, was ik en woor ik was, was Bennedken ook.

Op zied van zien hoes leup ne bekke, Mer aj now meent, dat doorin mooi healder water was, dan slaog de plaank glad mis. Het was nen viezen vearfgraven, dee mangs dufteg kon steenken. An weerskaanten hungen gröstoddens oawer 'n walraand. Der stönnen merakels völ buskes en beumkes langs de bekken: eeken-, ealzen-, bearken- en vleegeerhoalt. Dat laatste gebroeken wiej in de vleegeertied um door 't span vuur 'n vleegeer van te maken. Wiej neumen dat kroon'n-stökke.

In 't vuurjoar, as 't hoolt zo lekker sappug kon wean, maken wiej der ook fluitjes van. Met 'n mes sleugen wiej dan op de stökskes um de baste los van 't hoolt te kriegen. Mer door meus wiej bie zingen, hadden de oalen oons zeag, dan gung de bast der völ gemakkelukker of.

En wiej mer zingen:

Sap sap piepke, wanneer wös dow riepke?

Miln in Mei, as de vöggel eier leagt.

Wat leagt ze dan?

Leuge leuge döpkjes.

Door smiet wiej de oale wiew met an de köpkjes.

Dat smieten van de oale wiew dat veul nog wa met. Dat leur wiej wal oet oons hemmenken! Mien Vaar har oet zienen soldaotentied nog ne karwats. Hee hef mij door nooit met houwen, mer 't zeen der van was vuur mij ä genug.

Mer um kot te goan, ik har 't oawer de buskes langs de bekke. Hier en door stun ok nog nen oalen knoestigen eekenboom, zowal lägen as 'n stuk of wat van dee hogen, woor wiej zo naa geern in meugen klimmen. Jao, wiej wa, mer 't lukken oons nich vaak, want de ogen van oonze mooders gungen oaweral. En o waajemir, as ze oons der op betrappen! Dan gung 't van klits klats klaander, van de eene bil op d'aander.

Op zied van Bennedken zien hoes stun teagenoawer de bekke ne baank. Al wussen wiej in dee tied nog nich van kamperen in teanten, mij doch, wiej wadden aonze tied a vuuroet. Want van luk aerpelrekke en oale slatten maken wiej oawer de baank nen naa mooie teant. Jongs, jongs, dan harre wiej schik as nen oalen vetbössel.

'n Paar hoonderd trad van oons hoes lea 'n klein stuksken hei met wat danen en ne zaandkoel, woor Zaoterdagens luk wit zaand oet wör haald um de kloomp te schoeren en um in de kökken te streij'n. In en um dee koele hadden wiej volop oons vemaak.

Eenmaal harre wiej Hemmenken, 'n klein breurken van Bennedken, en Diena en Rieke van Aaltjen en Beerdjan van de oawerkaante mettenömmen. 'n Paar grote schuppen haw oet 'n stal haald en doo gung 't der van. Haar op! Bennedken en ik in de koele en doo mer graven. In 't lest was de koel zo deep, daw der nich weer oet konnen kommen. Diena en Rieke hebt ne ledder op motten halen en zo biw der weer oetteklummen. Mer wiej hebt naa völ wille had, dat hew.

Later vetel ik ow wal is wieder.

„Rigtersbleek”

voor
KATOENEN en
KUNSTZIJDEN *Stoffen*

◆ N.V. RIGTERSBLEEK v/h G. J. van Heek & Zonen, ENSCHEDE

H. J. VAN DER VEER

Dames- en Herenkapper
Grimeur

Haaksbergerstraat 42 - Telefoon 2876
ENSCHEDÉ

Grote sortering parfumerieën,
toiletartikelen en byouterieën

Gerhd. Jannink & Zn. N.V.

Textielfabrieken - Enschede

vragen

1. vrouwelijke weefsters
2. magazijnvulsters weverij
3. Keursters voor Ruwdoek

MORSMAN

wasmachines, stofzuigers,
koelkasten en elektrische
huishoudelijke artikelen.

SLOETSWEG 178 - HENGELO
ZONSTRAAT 25 - HENGELO

Oaver de fietsen van

Herman Olthof

sprekt de mēnsen aait vol lof
want UNION, het beste mērk
is sierlijk en onmōnig stērk.

G. H. OLTHOF-JANSEN

Rijwielhandel en Reparatieinrichting
Industriestraat 187 - Tel 2178 - HENGELO

Wee adverteert in Twēnterlaand
Hef de Twēnten op zien haand

In de greuntezaak van Dikken
weet ieder zik te schikken
Daor wo'j bedeed met oaverleg
Biej hem lōp nooit nen klaanten weg

DIKKENS Groentehandel

Dieselstraat 1 - HENGELO

Uw adres voor

KRUIDENIERSWAREN — TEXTIEL
BROOD EN BANKET

R.K. COOP. VOLKSBELANG U.A.

WEEMENSTRAAT 14 — HENGELO (O.)

Gegarandeerde korting 4 % op kruidenierswaren en textiel.

Cultuur in de Nedersaksische ruimte

(G. B. Vloedveld, Almelo)

In 'n knap eschrewen artikel (de Mars, oktober 1955) zeg Gerard Werkman (Hoofdredakteur van het Dèventer Dagblad): „De cultuur van Twente is arm”: der is gen konst, der zint gen beeldhouwers, gen schilders, der is gen „muziek van eigen bodem”, gen bouwkunst enz. „De culturele armoede is een rechtstreeks gevolg van de materiële armoede”, erst kommt das Fressen, dann kommt die Kultur.

Mer wat is cultuur? Muziek, dee ow duur mark en beene tög; gedichten, woer aj stil van wödt; dorpskarken, dee Gods goodheid en stadskarken, dee Gods grootheid verkönnigt; het victimae paschali, dat ow, aj 't oop Pzoksen heurt zingen, traonen van hemmelsche bliedschop oet de ogen drif; schilderbeelden, dee mooie gedachten in mooien vorm geewt; wiesheid en wetenschap — dit alns te hoope, is dat de cultuur?

Wisse is dat almaol cultuur. Mer aj van dit alns zoo völ of weet, as de kat van de zeuwensteern — aj niks verstaot van muziek en poëzie, van bouwkunst en schilderij'en, aj dom geboren zint en i'j hebt lutke bijleerd, zin i'j dan absloet 'n cultuurloos menske?

Den beroemden Hermann Bahr lat in zienen roman „Himmelfahrt” nen geleerden Domherr zeggen: „Das Erlebnis, das über mich entschieden hat, war die Entdeckung wirklicher Menschen, die Entdeckung des Volkes. Auf dem Lande fand ich, was es ja sonst heute fast nirgends mehr gibt: **zusammenhängende Menschen, Menschen aus einem Stück, Menschen mit einem Schwerpunkt. An ihnen gemessen, kam ich mir selber höchst jämmerlich vor.**”¹⁾

Dit brachn mi'j an 't prakkezeren. In miene jonge jaoren he'k 'n möderken kend, dat, net as de boeren van den Domherr, gen spier begrip har van cultuur, zoo as geleerde leu dee verstaot. Zee kon onnoos lèzen en schriewen. Mer zee was 't zunneken van onze boerschop!

Aait was zee der aower oet, um andere leu te helpen en good te doen. Woe ne vrouw in nood was, daoatzee an 't ber en hölp eer aower 't zwaore uur hen; zee was de „wiezemoor”, „vroedvrouwen” haj in den tied nog neet; zee bereddend dan ook nog de boel in 't hoes van de kraomvrouw en kokken den pot. Was ter wel slim zeeke in de boerschop, hee kreeg alle dage bezeug van 't möderken. Wat kon ze treusten! Den zeeken hölp dat better as alle drankjes en pillen van 'n dokter.

Wödden der lèzen vuur nen dooden in de marke, dan nöm zee resselveerd eeren krans en bidden vuur — de manleu talen der neet nao eer dat oet han te nemmen, zölfs de meester neet, den dat toch eigenlijk too kwam. Har ne jonge vrouw ongemak onder eere wichter, 't moch dan kroep, of blekken, of belrooze wèen, zee gung um raad nao 't wieze möderken, dee wus jao aoweral baat vuur!

As 'n pa naobers wat met meka in 't vet hadden, um ne voore land of zoo, en meka zölfs gen dagtied meer geewen wollen, dan kwam 't möderken tusken beiden en kuiern de hadde köp as was zo week. Woe völ keerls, dee oet aargenis of um eere zorgen te vergetten, oop de rolwage wadden kummen, hef zee van 't preuwen of brach! Biej 'n eenen warken ze oop zien gemood, 'n andern stökkern ze de hel zoo heet, datte vuur-ees-en-vuur-aait den drankduvel 't gat van de duur wees.

Non muj neet denken, dat ze na störig was, integendeel, zee was 'n lachduufken. 't hatte dat lachen eer aait in 't lief. Wi'j hebt eer nooit zeen met

TWENTE IN DE GRIJZE OUDHEID

VI)

Kloosters en Kerken.

Bisschop Balderik van Kleef (geb. plm. 897—overl. 977 liet in Oldenzaal de St. Plechelmuskerk (thans Basiliek) bouwen op de plaats waar reeds een houten kerkje stond. Tevens stichtte hij er een Kapittel (954), waaraan hij verschillende goederen schonk welke tot onderhoud der geestelijken moesten dienen. Door schenkingen en erfenissen groeide het onroerende bezit zeer aan.

Nederland had slechts 1 diocees: Utrecht. Daartoe behoorde geheel Noord-Nederland, met uitzondering van Limburg, Noord-Brabant en een deel van Zeeland, die tot het Bisdom Luik gerekend werden, en van Groningen en Drente, die onder de Bisdommen Osnabruck en Munster resorteerden.

Het Bisdom Utrecht was verdeeld in Aartsdiakonaten met aan het hoofd een

'n verdreetig gezichte, zee was aait good oop de deun. Bij 't paosvuur zetten zee 't eerste het „Christus is opgestanden” in en eere heldere stem klunk baowen alns oet. Broedstraolen en brulften, kraomvizieten en naobermääolkes wadden neet half zo plezeerig, as zee der neet mank was. Woe feest wadden vierd en zee anwezig was, dao heuln de helligköppe 't mes in 'n tuk en waogen 't nich, um 't in deknibbel te smieten. Dronken leu zag iej daor dan ook nooit.

Wi'j, wichter, neumen eer almaol Dienemeui'j. Ha'w nen winkelhaken in de bokse trökken, dan gung wi'j nao Dienemeui'j en dee brachn 't dan wier zo mooi in ödde, dat onze mooder der niks van merken; zoodäönig kwam wi'j dan de gar nog vri'j. As de handtammige vente met meka an 't benteln wadden en 't möderken zaggen ankommen, trökken ze rap de klompe wier an, woemet ze meka van eer geliek wollen aowertugen; zee zetten 'n onschuldig gezichte en zèen: „Dag Dienemeui'j!”

't Möderken is stokoold wödden. Tot eeren lesten dag bleef ze oop de been en good bi'j eer verstand. Ze was deep in de negentig, dow ze oet de tied gung. Bij 't bedeenen zat ze nog kedaot in eeren gemakstool en bereidden zik oosmeudig vuur oop de leste reize. Oop eer wit gezichte lèè nen schien van heilige bliedschop, net allees, of ze wa wisse wus, dat onz' leewen Heer en de Moodergods eer zoo in de meute zollen kommen. Dow 't bedeenen was oflopen, stun ze resselveerd oop, gung nao eer kamnet, nöm nen riekdsdaalder oet de la en stoppen den de pastoor in de hand!

'n Pa uur later störf ze. Ik denke, dat eer in 'n Hemmel mennigeen integen is kummen, dee dao zonder eer misschien nooit 'n stieken kregen har. De heele marke was oop de groow en dow de kiste in 't kuulken zakken, zag iej traonen in de oogen van manleu, dee anders neet ees wussen, wat hulen is.

Zo ak zèè: Dienemeui'j kon onnoos lèzen en schriewen, zee stun boeten de cultuur, zoo as de weerd dee versteet. Mer dat zee 'n cultuurmenske was, zal mij wa nöms ofstrien. En ik leuw, as de weerd völ van zukke cultuurmensken har, dan zol der heel wat minder haat en awwengunstigheid, en meer leefde, geluk en vrèè onder de leu wèen

¹⁾ Vri'j vertaald: Wat beslissend vuur mi'j is wes, dat was de ontdekking van warklike mensken, de ontdekking van 't volk. Oop 't plattelend vun ik, wa'j vandage an 'n dag anders haos nargens meer zeet: mensken, dee te hoope hoolt, mensken oet één stuk, mensken dee vast in de holsken staot. Bi'j eer vergeleken, kwam ik m'j zölf na jammerlik vuur.

Aartsdiaken, welk ambt gewoonlijk werd uitgeoefend door de Proost, die aan het hoofd stond van een hoofd- oftewel collegiale-kerk. Zo'n collegiale kerk was ook de St. Plehelmuskerk te Oldenzaal. In totaal waren er 9 collegiale kerken in het Bisdom (:1 te Tiel, 1 te Emmerik, 1 te Deventer, 1 te Oldenzaal en 5 in de stad Utrecht).

Onder de Proost, welke huisde in zijn ambtswoning: de Proostdij, stond de Deken. Hij was de herder van de aan het Kapittel verbonden Kanunniken, door wie hij ook werd gekozen.

In Oldenzaal bedroeg het aantal Kanunniken 15, waarvan de 10 oudste priester moesten zijn, de volgende 3 oudste diaken, en de 2 jongste subdiaken. De verschillende bezittingen, waartoe o.a. boerderijen, akkers en weilanden behoorden, werden onderscheiden in Proostdij- en Kapittelgoederen. Van de eerstgenoemde genoot de Proost de opbrengsten. De Deken genoot een dubbel aandeel in de opbrengst van de Kapittelgoederen, terwijl de rest aan de Kanunniken toekwam. Elk aandeel van een Kanunnik werd **praebende** of **proeve** genoemd: vast inkomen uit de Kapittelgoederen. Later ontvingen de subdiakens een kleiner aandeel: semie-praebende.

Tot het beheer van al deze bezittingen werden jaarlijks twee kannunniken benoemd: de **Cameraars** (rentmeesters), wier ambtsperiode liep van Pinksteren tot Pinksteren. Zij behandelden tevens de aangelegenheden der pachters, namen de pachtsommen in ontvangst, en bezochten de goederen om het verschuldigde in natura te verzamelen.

Aan het Oldenzaalse Kapittel was ook een **Latijnsche school** verbonden, waar volgens Philippus van Rovenius (geb. 1574—overl. 1651) onderricht werd gegeven in de Latijnse en Nederduitse taal.

(Plm. 1200 had Oldenzaal een **melaatsen-ziekenhuis** ten behoeve van de met melaatsheid uit Palestina teruggekeerde Kruisvaarders).

Plm. 1145 werd een **klooster te Weerselo** gesticht, tot ca. 1280 bewoond door **zusters v.d. 3de Regel van St. Franciscus**; later namen zij de regel der Clarissen aan. Tijdens de reformatie werd het klooster door de Staten van Overijssel opgeheven (:1650).

Plm. 1145 werd een **klooster te Weerselo** gesticht, tot ca. 1280 bewoond door Benedictijnen, daarna (tot plm. 1500) door Benedictinessen. Tenslotte huisden er de Kanunnikessen (zonder eeuwige geloften). Het klooster, dat zeer veel goederen bezat, werd tijdens de reformatie opgeheven (:1626).

In **Almelo** verrees in 1404 het **St. Catharinaklooster**. De Heer van Almelo, Jonker Egbert, hechte zijn goedkeuring aan deze stichting en beloofde „**omme den dienste Goddes toe vermeren**” de bewoonsters van het klooster (Zusters van de 3de Regel van St. Franciscus) te zullen vrijwaren van alle diensten, belastingen, gerechtelijke vervolgingen en alle onaangenaamheden die hij en zijn erfgenamen of nakomelingen volgens hun recht of vanwege de Heerschappen van Almelo aan anderen zouden kunnen opleggen.

Het klooster was rijk aan goederen, waarvan de inkomsten — evenals bij andere kloosters het geval was — gedeeltelijk onder de armen werden verdeeld. In 1665 werd het klooster gesupprimeerd.

Tot de aanvang van de 11de eeuw telde Twente slechts 11 parochiën, en wel (over de grens in de Graafschap Bentheim, maar kerkelijk tot Twente behorend: Emmelkamp, Veldhausen, Ulsen) en Ootmarsum, Oldenzaal, Enschede, Haaksbergen, Delden, Goor, Rijssen, Markelo.

In bijna al deze plaatsen waren liefdadigheidsinstellingen, welke, zo nodig, hulp en steun verleenden.

Langzamerhand werden ook andere steden en dorpen zelfstandige parochies.

Historicus.

MIDDEN-TWENTSE WOORDENLIJST

Samengesteld door J. W. M. Gigengack

- geeten, göt, geut, 'egötten: gieten.
gehaaid, listig, sluw.
gekpaol, gevelteken (met grillige voorstellingen; totempaal).
gelden, geldt, göld, 'egölden: gelden.
gelëgen, niks an gelëgen weën, niet deugen.
geleuf, geloof. 'n Hoondengeleuf hebben: verstandig zijn.
gelegeus, geelgors (:vinkachtige vogel).
gemakstool, ligstoel.
gemachte, mannelijke schaamdelen.
gengelbaand, band waaraan men een kind leert lopen.
gengelen, slenteren.
gengs, aan de gang.
gerak, porsie; deel. Hee krijg daar zien gerak wal: hij krijgt daar zijn natje en droogje wel. A'j zoiets doot, daar he'j 'n kwaad gerak van.
gerei, compleet paardentuig.
geselen, geselt, geselen, 'egeseld; verdunnen: aanlengen. Wat hebt ze den foezel 'egeseld.
geslun(g)s(el), o.: oneetbare ingewanden.
gestrit, o.: het kruis, de stuit. Zie ook: stroampen.
geunst, kracht van de mest die in de grond zit; groeikracht.
geveurte, voertuig.
gevoel, o.: vet van de liesstreek.
gewöärmt, o.: verzamelnaam voor kevers.
gezicht, gezicht. Een met 't tweede gezicht: helderziende. Dee radio mag wal good spöllen, mer 't gezich wil ok wat hebben: het uiterlijk speelt ook een rol.
gielen, hunkeren: (ook: glierken).
giewerd, veeg, klap.
giezel, ijzel.
giwhonger, plotseling opkomende honger.
gladdendaals, helemaal.
gladjanus, slimmerd.
glas, o. -glëeze: glas.
gleend, (gle-ind), waslijn; (afraster-)draad.
gleunig, gloeiend; heet. Gleunige tuffels. patates frites. Met nen gleunigen naold nëeien: slordig naaien.
glic'en, gliidt, gleed, 'egle'en: glijden.
glicerhaand; tegelijk.
glierek, 'n glierek van 'n keerl: gliuperd.
gloep, -en: kooi, gebruikt bij de eendenvangst.
gloepen, loeren.
gloeps, sluike blik; gliuperig.
göägel, tandvlees.
goald, goud. Zo eerluk weën as goald: geen gebreken hebben.
goaldveenk, goudvink. Ook: bijnaam voor ringvinger.
goan, geet, gung, 'egoan: gaan.
goaren, tuin: garen.
goastok, wandelstok.
göllen, geult, göllen, 'e göäld: janken.
goor, groezelig; onfris; morsig; moerassig.
goorn, gaard; tuin.
- götte, gort. De götte gaa' hebben: afgeleefd, versleten zijn.
göttig, Dat wordt mij te göttig: dat wordt me wat te bont.
graanden, het bestrijken van een strijklat met fijnkorrelig zand (zien: graandsteen) om er een zicht van een zeis mee te scherpen. Ook. greenden.
graandsteen, zandsteen; fijngestampt zand gebruikt bij het graanden; zie daar.
grappe, grap.
grawen, sloot.
greend, grind; kiezel; afval van graan (inz. van tarwe en weit; dient tot veevoer).
greenden, zie graanden.
grei, goedje; substantie; compleet paardentuig (:gerei); gereedschap.
greuts, trots.
grëwen. (:graam'n) gref, greuf, 'egrëwen ('egraam'n): graven.
Grewenmölle, zie Haaksberger mölle.
griemken, huilen.
griepen, grip, greep, 'egreppen: grijpen.
griepstuwër, een weinig geld. Hee hef ter nen griepstuwër met verdeend. Nen griepstuwër: begerig persoon.
groezelig, griezelig.
grommelschoer, bank van onweerswolken.
grömke, kruimel.
grondhoalt, grondbalk (in veestallen).
Groondjan, Moeder Aarde. An grondjan verkopen: een gestorven dier begraven.
groot-an-hebben, dik bevriend zijn.
groowe, -n: begrafenis. Wiej hebt ne groowe.
groowenbidder, aanspreker bij een sterfgeval.
groowenhoo, hoge zwarte hoed.
groowenmoal, maaltijd na een begrafenis.
grös-ei, klein ei. Ook van personen: Hee is nog 'n grös-ei: hij is nog een groentje.
grouwnet, -ten: zie rownet.
grupe, 'n: greppel; afvoerkanaal in veestallen. (Duits: Grube).
gruppen, voren trekken (bijv. tussen aardappelplanten).
guren, met fijne straaltjes uitlopen. Ik loat 't zaand duur de haanden guren.
gust, niet drachtig. Ne guste koo. Guste grond. onvruchtbare grond. Ne guste doodkiste: katefalk zonder lijk. Nen gusten pot: maaltijd zonder vlees of groente.
gutse, -n: een handvol strooisel (wat in vore ploegsnede valt).
guuker, -s: spotter.
gudder, -s: rilling.

H.

Haaksberger mölle, (ook: Oostendorper mölle of: Grewenmölle): water-koren-molen, in 1495 aangeduid. Zou in de 17de eeuw door overstroming zijn weggespoeld en opnieuw 'zijn opgebouwd met materialen van de Hamölle; zie daar.

DEN GROEND

(J. M. Legtenberg, Hengelo)

'Et päard, dat trekt de iëghe,
dee klauwt 'et grieze zaond,
dat: - vli'jend langs de stiëghe -
te hoope schöf, a's laond!
Nen voeghel, in de hiëghe,
den zêink al oenderhaond.

Nen boer - hee rookt de piepe -
den kop opzied, den tuert,
of, oever voor en striepe,
dee groend zik effen kluert;
woa, f'ioar en zoender kniepe,
temet 'et zoad in guert.

Van wieten löd de kærke,
's Is vu'e nen groevenmiss!
De koel dee krig 'et stäerke
en - wat 'e- bliëven is:
dat wocht nog öp de zærke,
dee al 'e-vriëven is . . .

'Et geät all' - a's 'e-driëven -
den groend in, in den schoot,
den altied hef 'e-giëven,
in baer- en stäervensnood!
'Et lëven - kort 'e-vriëven -
dat kiemkert, 't geät nich dood!

SPAANSE NACHT

(G. J. J. W. Weustink, Oldenzaal *)



Gitaren roepen in de nacht
naar pas ontbloeiende maan;
door straten zie ik paartjes gaan,
een meisje lacht,
Ivoor-wit straalt door rode glans,
ik grijns haar toe,
we drinken samen ananas,
haar ogen kijken dof en moe.
Ik vraag: hoe kom je hier zo laat?
Een opgetrokken lip verraadt
haar nering: van de straat.
Dan voel ik pas hoe moe ik ben.
't Gitaargeluid wordt zachter.
Een ober buigt, ik knik en ga
en laat haar tien peseto's achter.
Gitaren roepen in de nacht
naar vol ontbloeiende maan.
't Snaargeluid wordt hese klacht . . .
stil ben ik weggegaan.

* De Heer G. J. J. W. Weustink werd geboren op 22 september 1927 te 's Gravenhage; (Twentse Ouders). Verhuisde op 5-jarige leeftijd naar Oldenzaal in welke stad hij de H.B.S. doorliep; (Twents Carmellyceum). Na eerst nog te hebben gestudeerd aan de School voor Taal- en Letterkunde te 's Gravenhage doceert hij sinds 1954 Nederlands aan genoemd Lyceum.

U moet die
kwaliteit
eens voelen!



Dan pas bemerkt U wat het zeggen wil een Robson-pyama te bezitten. De onverslijtbare stof, de mooie snit en de voortreffelijke afwerking maken de Robson-pyama's tot de meest gevraagde. Let bij Uw winkelier vooral op het etiket met de twee robjes.

ROBSON voor Heren en Jongheeren ROBSON-LADY voor Dames

ROBSON *Pyama's*

A'j wies doot
Koop bie bakker Smeenk oew stoet enbrood
Ook zien gebak is fijn bereid
Allns is eerste kwaliteit.

GOAT 'T ES PREUW'N

J. W. Smeenk
Oelerweg 30 - Hengelo (O.)

MORRIS
SIMCA
BORGWARD

van Laar & Co's
AUTOMOBIELBEDRIJF
HENGELO (O.) Tel. 3983

Vraagt
uw
winkelier



Lonneker

de sterkste WERKKLEDING met volmaakte pasvorm

CONFECTIEFABRIEK G. H. KAYSER N.V.
ENSCHEDÉ - LONNEKER

E. E. M. R.

◆
laat uw motor
VAKKUNDIG
revideren

bij

Eerste Enschedese
Motoren Revisie



Dr. Benthemstraat 35
Telefoon 5418
ENSCHEDÉ

Wiej hebt in'eslaag'n **1000 bääne**
in Amerikaanse dump. Wiej hebt ze
in alle maoten, ok in 16 en 17 inch.

FABELS Bandenbedrijf
Industriestr. 231, Tel. 4435, HENGÉLO

Op WOLGEBIED heeft
Boerkamp zijn weerga niet!
Oldenzaalsestraat 298 - Telefoon 2604
(t.o. Alg. Begraafplaats) - HENGÉLO (O.)

In 't Twensche Haagje steet de
Twentse Stoomblekerië

◆
Flinke mèkes en jongs
deet 'n net en helder wark zeukt,
bint bie ons in GOOR altied welkom
en könt elke dag terechte.



't Olde schöpken, da'j op disse foto zeet, steet nich in Twènte, mer 't zol d'r können staon. 't Steet aoever de grènze, in 't Westfaolse. Mer is 't nich krek of 't bie' 't Tukkerlaand heurt?

Van ne nije abonnee.

Enschede, oktober '56.

Biej 't zeen van „Twènterlaand”
 Veulen ik nen staarken baand
 Ik har dit blad nog nooit ezeen
 Meer 't mag ter wis' wa ween
 't Dut oons good, zo'n èègen book
 Da's net wat veur 'n Twèntsen hook
 'n Moandblad in oonz' eigen toal
 dat hebb' wiej neurig allemoal!
 En al kö'w allens mangs nich zo

good lèzen

Toch mag oons „Twènterlaand” ter
 wèzen!

W. Siebum.

„Vot lellike wesp, oet de kökken!”
 röp Rina. De wesp hef eer stökken
 Rien belken et oet;
 wol dat deer oop de hoed,
 greep nen bessm . . . en gung van de
 sökken.

A. J. U. Lamm, Hengelo.

Oftelriemsels

(As wichter spölt)

Um, dum, döpken,
 Posseleinen köpken,
 Man en vrouw,
 Kinder in de rouw,
 Meid en knech,
 Ik gao trouwen en dow mus weg!

Ot, bot, vot.

Anne manne miene mukke
 Ikke tikke takke tukke
 Oole vrouw en griezen knech
 Ikke wikke wakke weg.

Usken fusken stroo
 Wee stinkt hier toch zoo?
 Dat dot den oolen griezen man
 Den zo barmhattig stinken kan.

TWENTE en TEXTIEL één begrip

Daarom voor uw

- ♦ GORDIJNEN
- ♦ KARPETTEN
- ♦ BEDDEN

naar

RESINK

In onze 1000 m² expositieruimte vindt U een keur-collectie

moderne en klassieke meubelen

uitgevoerd in edele houtsoorten met fraaie en degelijke bekledingsstoffen

Laat U vrijblijvend van een deskundig advies dienen:

Marktstraat 10
Enschede
 telefoon 3674

WONING-INRICHTING



Filiaalen:

ALMELO
 ZUTPHEN
 DEVENTER



In gaans Twënterland

haalt ze de

KINDERKLEER

biej

JAN BUDDINGH

MARKTSTRAAT 34 — ALMELO

LOHUIS en NIEMAN

telef. 3966 HENGELO (O) telef. 4290

- Aannemers van Grondwerken
- Verhuur van draglines en bulldozer

fa W. Lange

Fineer
 Boards
 Meubelplaat
 Fijnhout- en Triplexhandel

Spelbergweg 37, Enschede
 telefoon K 5420 - 4538

Voor een heerlijke HARTIGE hap

naar

SNACKBAR „DE LUX”

Beekstraat 27. telef. 6.116, Hengelo(O)

VERGANE GLORIE

(G. F. Klaas, Ootmarsum)

*Bentheimer zandsteen herinnert aan
voormalige Commanderie
te Ootmarsum*

Een kort bericht in een onzer Twentse dagbladen bracht me tot het schrijven van dit bescheiden brokje geschiedenis van Ootmarsum, dat echter voor velen interessant en wellicht nieuw kan zijn. Het betreft de Bentheimer zandsteen welke zich bevond in de fundering van de woning van dokter Barenbrug (in de westelijke muur). De aanwezigheid van deze steen was reeds lang bekend, doch eerst thans werd ze verwijderd en naar de Conservator van het Rijksmuseum te Enschede gezonden, die de ingebeitelde Latijnse tekst ontcijferde. Zijn vertaling luidt als volgt: „In het jaar des Heren 1480 is door Frederik van Beveren, commandeur van het Huis der Duitse Jerusalemridders van de gezegende Maagd Maria de kapel gebouwd ter ere van God, die geprezen zij in eeuwigheid”.

De zandsteen blijkt dus afkomstig te zijn uit het „Duitse Huis” te Ootmarsum, waarvan ons nog meerdere sporen resten zoals een halve molensteen uit een tot dit Huis behorende watermolen, die, voordat de nieuwbouw midden 1953 begon, diende als stoep vóór „t Möllenuuske” en nu daarachter ligt. In de Ned. Herv. Kerk bevinden zich verder nog een grafsteen, een koperen lezenaar en een schotel terwijl bij Essink in Tubbergen lange tijd een hek stond afkomstig van dit Huis. Er zijn beeldresten te zien tegenover Tiethof aan de Almlosestraat, afkomstig uit de tuinen of parken of mogelijk is het een restant van een enorme fontein. Bij de heer G. Wientjes zag ik tenslotte een stuk houten riolering (door arbeiders tijdens graafwerk voor nieuwbouw blootgelegd) en bij Voorpostel een hardplaat. Misschien zijn er, die dit lijstje nog kunnen aanvullen, (waarvoor ondergetekende zich aanbevolen houdt).

Nog geen 200 m. buiten Ootmarsum's zuidelijke stadswal lag eens een kolosiaal kasteel, men zegt even mooi als Twickel bij Delden, met uitgestrekte bossen, prachtige met standbeelden versierde tuinen en parken, een sterrenbos, een wildbaan (hertenpark) van ruim 25 h.a. en er liep een snelstromende beek die twee watermolens dreef en de grachten van het kasteel op peil hield. Ongeveer 500 jaar heeft dit alles bestaan. In het jaar 1262 gesticht, was dit Huis oorspronkelijk een klooster van de Ridders der Duitse Orde, ofwel hospitaalridders. Het hoofd van het Huis heette Commandeur, vandaar dat het Huis meestal Commanderie werd genoemd. Van 1443 af was Frederik van Beveren een dezer Commandeurs. Hij stierf 18 mei 1494 en is dus degene, die in 1480 de kapel stichtte (of mogelijk slechts verbouwde of restaureerde).

Johan Diederik van Heyden kocht de Commanderie in 1639 met alles wat er bij hoorde. Van die tijd af was het geen klooster of Commanderie meer, maar een havezathe, een particulier bezit. De kapel werd van alle luister ontdaan maar niet gesloopt. Tot 1790 bleef het geslacht Van Heyden 't Huis Ootmarsum bewonen. (Enige telgen uit dit geslacht werden Drost van Twente; vooral de laatste genoot als zodanig geen beste naam). Hoe het komt dat dit grootse bezit niet meer bestaat en zo'n grondig en roemloos einde vond, is een verhaal op zich.



'n Twènsk leed

(A. P. van der Moolen, Delden)



Loa-w zingen 'n leed van 't Twèntske laand
 Met zien'eske en brook, zien veeld en zien zaand
 Met zien' belte en barge, zien hooft en zien heed
 D'r gin mööier vuur oons op de wearld besteet
 Joa, gin mööier vuur oons op de wearld besteet!

Loa-w zingen 'n leed van 't Twèntske volk
 't Löt de bekke dee vleuit noar de mölle an d'n kolk:
 Zee kuiert geneugluk met reet en met blad
 Dan op ees smit e zik op 't malende rad
 Joa, schoembekkend drif e 't malende rad!

Loa-w zingen 'n leed van de Twèntske doad
 Van de rogge op d'n es, van 't vee in de moat
 Van 't dook, dat n'n roop hef en 't metoal al nich aans
 Van 't zoolt in d'n groond, dat bedärf gif gin kaans
 Duur 't zoolt van oons leaven 't bedärf krig lauw kaans!

Loa-w zingen 'n leed van 't Twèntske gezin
 „Oonze volk“, wat 'n woord! Hovölle höölt 't in:
 Aait biäzig de Va, Moders zörgende haand
 Ne vlamme van Leefde, dee dag en nach braandt!
 Ne vlamme van Hëilige leefde doar braandt!

Loa-w zingen 'n leed van 't Twèntske geloof
 As Christus oons tromt, hööldt zik Twènte nich doof
 An Zien kruus wi-j oons optrekt oet zöönde en nood
 't Zal n'n haandwiezer wean oons in leaven en dood
 Joa, wiesen n'n weg oons duur leaven en dood!

En no nog 'n leed vuur dee God tot zik nam
 Den vlugge as 'n vól, den stokoold en stram
 In ere wi-w hoolden, wat oons van eur blif
 Earnstug bidden, dat God d'eeuwge röste eer gif
 Joa, bidden dat God d'eeuwige röste eer gif!

Dëlen, oktober 1956

Den Heer A. P. v. d. Moolen is oonder Dëlen op d'n boer joonk 'ewodden en hef 48 jaor lang as oonderwiezer oonderrich egeem an boerenkeender (o.a. op de Landbouwschole in Hengel). De zes couplette van baomstaond gedich van zien haand behandeld achterene: volksaard, laandschop, wèrk en gedoo, 't hoesgezin, 't gelove en de gestäorm.

Twènterlaand

en -leu
 en -sproake

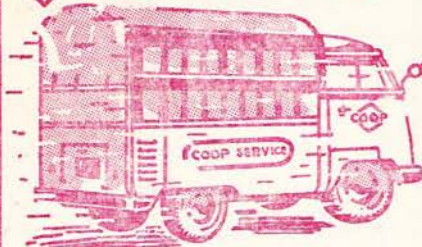
Moandblad vuur 't Twèntse volk

Abonnementsprijs: 90 cent per kwartaal. Losse nummers 45 cent.

REDAKTIE en ADMINISTRATIE-
 ADRES: Uitgeverij „Twènterlaand“
 Kortenaerstraat 29 - Hengelo (O.)
 Telef. K 5400-7987
 Bank: De Twentsche Bank N.V.
 Postrekeningnummer 820018
 SAMENSTELLING:
 TWENTSE SCHRIJVERS

REDAKTIE-ADVIESRAAD:
 Gerard Vloedveld sr., Almelo
 (voorzitter van de Twentse Kring van
 Sassische schrijvers)
 Toon Borghuis, Oldenzaal.
 Jan Wilmink, Hengelo (O.)
 Arend Lamm, Hengelo (O.)
 Adriaan Buter, Enschede/Goor.

Op 't umslag: Foto Walter Grabosch, Hengel.

**service voor huisbrandolie**

Voor uw oliehaard levert de coöperatie huisbrandolie en petroleum. Vraag inlichtingen bij de afd. Brandstoffen van deze coöperaties:

Coöperatie

ALMELO Stationsemplement Tel. 3904
„Enschede” u.a. Tel. 8185 Industrie-
ENSCHEDÉ „Voorhoede” u.a. Tel. 8633} weg

GOOR v. Kollaan Tel. 620 of 454
HENGELO
Waarbekenweg 65 Tel. 2260

VELDHUIS hef alins wa'j begeert
A'j oew kamers installeert

J. H. VELDHUIS

meubels en tapijten

v. d. Heydestraat 22, Haaksbergen

Coöp. Boerenleenbank
HENGELO (O)
verzorgt alle bankzaken

Parallelweg L. S. 29 - HENGELO
telefoon K. 5400 - 2390

Voor elke sport
'T HOEN
de
VAKMAN

Hoën
RIPPERDASTR. 2a
ENSCHEDÉ
TEL. 3807

v. d. BERG is gesorteerd!
Heb iej 't daor al ees probeerd?
A'j ow kamer installeert
Kö'j daor koop'n wa'j begeert!

Komt ook 's kieken, joa?

P. v. d. BERG's
MEUBELZAAK

OELERWEG 26, telefoon 4231, Hengel

Tukkers... mag ik effen 't woord?
Gooit ow geld nig oaver boord
Tukkers.. ak ow roan mag... spoort!!!
Goa'j daor almoal met akkoord?

Brengt dan ow
geld noar de

**Nutsspaarbank**

Drienerstroate 26
Hengel

Al rier iej wied, al rier iej kot
Wa'j koopt bie'j Elbert geet nooit kepot

G. ELBERT & ZN.

Rijwielen — Motoren — Bromfietsen
Waarbekenweg 54 - Telef. 3336 - Hengel

HET SPEELGOEDPALEIS
TEUTELINK

Enschedesestr. 22 - Tel. 2814 - Hengelo

Schuurman hef alins wa'j in hoes gebroek'n
könt !!!

Köpkes, schöttelkes en alle dinge, dee
de vrouw neudig hel.

G. J. Schuurman Ottoweg 55 n
Telef. 6815 - Hengel

**BATAVUS****De veilig-verkeer fiets**

BATAVUS MONTEERT UITSLUITEND VREDESTEIN BANDEN

Rijwielhandel en
reparatie-inrichting

J.G.W. Falkmann

(v.h. Nijmeijer)

Anthoniussstraat 47
HENGELO (O.)



Erkende Broederij
„DE EIERBOND“

Leverf vitale Hy-Line kuikens
DENEKAMP
Tel. 05413 - 204

Coöp. Aan- en Verkoopvereniging
DEURNINGEN

Telefoon K 5402 - 201

veevoeders, meststoffen
brandstoffen, zaai- en
pootgoed

Alle veevoeders onder
C.L.O.-kontrôle!

Het Wonder van Hengelo

Magazijn voor:
Rijwielen - onderdelen en electra
Willemstr. 27, Tel. 3913, HENGELO (O.)

Elke beschadiging
aan Uw auto
wordt door ons onzichtbaar
hersteld. Wij zijn **SPECIAAL**
ingericht voor:

- *Uitdeuken*
- *Lasschen*
- *Auto-Spuitwerk*



J.B. SCHUMANN EN ZN.
HENGELO (O) TEL. 3797

Besturen van Twentse
Toneelverenigingen

* *U weet toch ook, dat een goede
vakkundige costumering en
grimage het halve succes is
van uw uitvoering. Daarom
naar een rijksgediplomeerd
grimeur.*

Halbertsma

Bornsestraat 28
Telefoon 2504
ALMELO

Hengeler mēnschen, zegf 't voort
Met dit sprekwoord goa'k akkoord:
„Wie de schoen past, trekt haar aan“
Meer doot dit dan bie j v.d. Laan!

Sj. v.d. Laan

Schoenhandel en Reparatieinrichting
Marktstr. 19, Tel. 3059, HENGELO

Coöp. Boerenleenbank
„KEDINGEN“

te GOOR verzorgt alle bankzaken
Diepenheimseweg 25 - Tel. 5470-654

Voorradig

Electriche Veescheermachines
merken: Hauptner, Aesculaap, Econom

Slijpen van alle soorten veescheermesjes

Fijnslijperij **H.v.d. Meer & zn.** **BLEEKERSTR. 18**
ENSCHDE

COÖP. BOERENLEENBANK

Borne



VERZORGT ALLE BANKZAKEN
Grotestraat 162 - Tel. 476

FILMEN is niet alleen ons werk,
maar ook onze HOBBY!!!

Foto Prins HENGELO

Wij helpen U verder met uw filmerij

A. D. v.d. VUURST

Aannemersbedrijf

Sedert drie generaties

HENGELO (O) - Dennenbosweg 21

Henny J. van Egteren

C. E. Klaarstraat 18a - Tel. 2365 - Enschede

Lid van de Selectiegroep
van Nederlandse Dameskappers

Gediplomeerd Dames- en Herenkapper
Manicure - Pedicure
Schoonheidsspecialist
Medisch gediplomeerd Haarkundige.



OLDENZAAL

de zaak met meer
dan 50 toonkamers

Versteeg's verve

veur hoes en erve



F. Versteeg Glas- en Verhandel
Molenstraat 20 - Hengelo (O.)

COÖP. ZUIVELFABRIEK
„NOOIT GEDACHT“
OOTMARSUM

Prima melk en melkprodukten
Roomboter steeds eerste kwaliteit

Steeds meer tevreden klanten
dragen onze MAXIS-korsetten
en Beha

de Renner is toch goedkoper
Marktstraat 6 - Hengelo

Fa. B. ten Eekelder

onbetwist
de schoenenspecialist

Enschedestraat 5
HENGELO (O)

- Gunstig gelegen industrieterreinen, ruime arbeidsmarkt.
- De grootste markt van Twente.
- Een prachtige omgeving.

INLICHTINGEN: STADHUIS RIJSEN

speciaal
adres:

muziek-
handel

**B
U
L
T**

Oldenzaal



Voor kousen, sokken, knopen en
kousenreparatie

„het spinnewiel“

Tuindorpstraat 41, Tel. 4994, Hengelo

VOOR BETERE HERENKLEDING
HOEDEN EN MODES

oostvogel
sinds
1795

Grotestraat 63, ALMELO

Timmerfabriek

HANNINK

HENGELO (O.) Telefoon 3701

Levering van KOZIJNEN
RAMEN
DEUREN
TRAPPEN enz.

voor utiliteits- en woningbouw



„Formelta“

de ideale
koffiemelk



U
proeft
de
room

Verkrijgbaar in flessen van 230 gram
(36 cent) en 400 gram (52 cent)

Verkoopkantoor „Multifarm“
Boekelo

Voor verhuur van
gelegenheidskleding

uw adres

H. ZWIER

v. Riebeckstr. 42, Enschede, Tel. 8159
annex Toneelkleding

HENGELER LEU!

*haalt oew vleis
bij de jongs van*

VAN GELDER

*want dee kènt
oew allemoale*

Veur kalfs- rund- en peerevleis
dus noar 't VLEESPALEIS

v. Buuren & Trutmans

Cronjéstraat 15, Tel. 2552, HENGEL

verhuusd oew duur
de gaanse wereld

Vroagt meer ee's
um te komm'n proaten

Eis het bestel
eis SOLA-tafelbestek

Gegarandeerd
voor het leven!

Sola-speciaalzaak

Wemenstraat 6, HENGEL, Tel. 7832
Kotmansweg 6b, HENGEL, Tel. 4981

Wilt U Uw tuin laten aanleggen, bijplanten
of veranderen. Bezoekt U dan de „ERICA
KWEKERIJEN“ te Borne. Uit honderd-
duizenden planten als Bloem- en Sierheesters,
Coniferen, Rozen, Vaste- en Rotsplanten
kunt U een keuze maken. De „ERICA-
KWEKERIJEN“ zijn de mooiste kwekerijen
in Twente met de grootste voorraden.

Geopend alle werkdagen tot 5 uur, andere
uren alleen bij telefonische of schriftelijke
afpraak.



Een motorrijwiel, scooter, of bromfiets?
Het grootste rijgenot verschaft U:

NSU

Importeur
J. Huiskes

prijzen vanaf f 535.- Tel. 401 - Delden

**Lekk're en gezonde
pankooke, met mèl
van de Grutter**

Erven ten Cate oet Boorn

**Tubbergen
met Vasse
en Hezingen**

Rustige,
bosrijke
omgeving
Eenvoudige en
gemoedelijke
bevolking
Lage tarieven
en belastingen

INLICHTINGEN: V V V